

Hoitotahtdon sisältö on aina omannäköinen.

Siihen voi kirjata esimerkiksi:

- haluaako elämää pidennettävän, jos toivoo paranemisesta ei ole
- mitä hoitotoimenpiteitä haluaa/ei halua
- miten haluaa itseä hoidettavan
- mitä itselle tärkeitä asioita toivoo huomioitavan

HOITOTAHTONI

Muistiliitto
Alzheimer Centralförbundet

HOITOTAHTOKORTTI

Minulla (nimi) _____

Synt. aika _____

on kirjattu hoitotahto, joka on saatavissa läheisiltäni ja/tai seuraavalta henkilöltä tai palkasta:

Lisätietoa ennakkoinnin tueksi:

- www.muistiliitto.fi – Muistisairaudet – Etuudet ja oikeudet
 - Hoitotahto, hoitotahtokortti
 - Oikeusopas
 - Tietoa edunvalvontavaltuutuksesta
- www.muistiasiantuntijat.fi – Tuemme – Julkaisut – Tutustu julkaisuihin ja oppaisiin – Verkkojulkaisut
 - Miten turvaan tahtoni toteutumisen? Opas oikeudelliseen ennakkointiin (Suomen muistiasiantuntijat ry)
- www.kanta.fi/omakanta
 - sähköinen potilastietojärjestelmä: omat terveystiedot ja sähköiset reseptit

Hoitotahdolla enemmän elämänlaatua

Millaisena haluaisit elää arkeasi, jos et kykenisi ilmaisemaan toiveitasi? Hoitotahdon avulla voit varmistaa, että elämänarvojasi noudatetaan ja hoitoratkaisut perustuvat tahtoosi.

TEKSTI **Virva Ryyänen**

Muistisairaudet diagnosoidaan usein varhaisessa vaiheessa ja ne etenevät yleensä hitaasti, joten elämänlaatuun kannattaa panostaa. Omannäköisen, laadukkaan elämän jatkumisen voi varmistaa ennakoimalla tiettyjä asioita etukäteen. Viimeistään toimeen kannattaa tarttua heti muistisairauden diagnosoimisen jälkeen.

Tuttuja ennakkoinnin keinoja ovat vakuutus ja testamentti. Vähintään yhtä tärkeää on tehdä edunvalvontavaltuus ja hoitotahto. Yhteistä kaikille on se, että ne astuvat voimaan vasta, kun niille on tarve.

Tahdot ja toiveet paperille

Hoitotahto tehdään sen varalta, ettei esimerkiksi muistisairauden vuoksi kykene tekemään päätöksiä tai ilmaisemaan toiveitaan. Hoitotahdossa annettu tahdonilmaisu on yleensä joko suostumus tulevaisuudessa annettavaan hoitoon tai kieltäytyminen siitä.

Perinteisesti hoitotahdolla annetaan määräyksiä elämän loppuvaiheesta. Sen

lisäksi on hoivatahto, jossa voi kertoa omat hoitoa, hoivaa ja elämänlaatua koskevat tahdonilmaisu, kuten toiveet asumis- ja hoitopaikasta ja arjen rutiineista. Muistiliiton Hoitotahdonlomakkeessa on yhdistetty molemmat osat.

Hoitotahto kannattaa tehdä kirjallisesti sekä allekirjoittaa ja päivätä. Hoitotahdonsa voi ilmaista myös suullisesti, ja sitä voi muuttaa. Hoitotahdosta ja sen säilytyspaikasta kannattaa kertoa läheisille, hoitavalle taholle ja omalle lääkärille. Sen olemassaolosta kertoo hoitotahdokortti, joka kannattaa pitää aina mukana. Hoitotahto kannattaa myös kirjata sähköiseen Omakanta-palveluun.

Hoitotahdon merkitys

Sairastuneen henkilön oma tahto tulee potilaslain mukaan aina huomioida. Jos tahtoaan ei kykene ilmaisemaan eikä sitä ole kirjattuna, voidaan kuulla läheisiä sairastuneen oman tahdon selvittämiseksi. Lain henki on selvä: kyse ei ole läheisen tahdosta, vaan sairastuneen henkilön omasta todennäköisestä tahdosta.

Jos läheisellä on eriävä näkemys, tulee huomioon ottaa sairastuneen henkilökohtainen etu. Jos läheisiä ei ole, tulee hoitohenkilöstön toimia tavalla, joka on lääketieteellisesti hyväksytty sekä sairastuneen edun mukainen. Monelta tulokintaongelmalta ja turhalta epätietoisuudelta ja eripuraltakin vältytään, kun toiveet on mahdollisimman kattavasti ilmaistu kirjallisessa hoitotahdossa.

Hoitajan etiikka ohjaa siihen, että hoitohenkilöstö noudattaa potilaslain mukaisesti hoitotahtoa ja kunnioittaa mahdollisuuksien mukaan myös muita sairastuneen toiveita. Kirjattu hoitotahto myös helpottaa ammattilaisten työtä, sillä se antaa tärkeitä työvälineitä asiakastyöhön. Omannäköisen arjen tukeminen voi olla pieniä asioita, kuten lempiväriin ja omanlaisen kahvihetken huomioimista, sekä merkityksellisten elämänarvojen ja vakaumusten kunnioittamista.

Hoitotahdolla voi vaikuttaa omaan elämänlaatuun ja tukea hoitohenkilökunnan toimintaa sekä läheisten päätöksiä vaikeistakin asioista, kun ei itse niistä kykene enää kertomaan. Se kannattaa kirjata jo tänään.